

" ธรรมชาติที่บริสุทธิ์ที่เรียกว่ารู้แท้รู้จริง
นั้นเป็นอันหนึ่งต่างหากจากอาการทั้งหลายเหล่านี้
เพราะฉะนั้น ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค จึงเป็นเพียงสมมุติด้วยกัน
ทั้งฝ่ายผูกฝ่ายมัด ทั้งฝ่ายแก้ฝ่ายถอดถอน
ธรรมชาติที่บริสุทธิ์อย่างแท้จริงนั้นไม่ใช่สัจธรรมทั้งสี่
ทุกข์ ให้กำหนดรู้ เป็นกิริยาอันหนึ่ง
สมุทัย แดนผลิตทุกข์ก็เป็นอาการอันหนึ่ง
นิโรธ ความดับสมุทัยและทุกข์ก็เป็นกิริยาอันหนึ่ง
มรรค มีสติปัญญาเป็นต้นเครื่องดับสมุทัยและทุกข์ก็เป็นกิริยาอันหนึ่ง
แต่ละอย่าง ๆ เป็นสมมุติ "

(๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๓ อย่าประมาทนอนใจ)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

WWW.Luangta.com

“ จิต เป็นสิ่งลึกลับมากเพราะกิเลสพาให้ลึกลับ
กิเลสมันเอาจิตเข้าไปหมกไปซ่อนไว้
ในสถานที่ที่เราไม่อาจเอื้อมรู้ได้เห็นได้
ถูกกิเลสตัวจอมปลอมปิดบังไว้หมด ตัวมันออกหน้าออกตา
หลอกไว้ตลอดเวลาจึงไม่เห็นโทษของตน
ไม่เห็นโทษของกิเลสที่พาให้เกิดให้ตาย ”

“ เอาให้จริงให้จังนักปฏิบัติ อยู่ที่ไหนให้ถือความเพียรเป็นสำคัญ
ให้ถือว่ากิเลสเป็นข้าศึกต่อเราอยู่เสมอ
ผู้นั้นแหละจะพ้นจากแหล่งแห่งทุกข์นี้ไปได้โดยไม่สงสัย ”

(๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๓ กิเลสเป็นภัย)

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

WWW.Luangta.com

" ปัญญาขั้นใดก็ตาม สติต้องติดแนบไปด้วยกัน
สติ กับ ปัญญา เป็นคู่เคียงกันอย่างสนิท แยกกันไม่ออก
เบื้องต้นสติต้องไปก่อน
พอพยายามผลิตปัญญาขึ้นมาแล้วสติเป็นพี่เลี้ยงปัญญาตามกันไป
พอถึงขั้นเต็มกำลังทั้งสติทั้งปัญญา
ย่อมกล้าหาญชาญชัยต่อการทำหน้าที่ของตน
ปราบกิเลสตัณหาอาสวะประเภทต่าง ๆ
ไม่มีคำว่ากลัวว่าถอย นอกจากรุดหน้าท่าเดียว
สติปัญญาเป็นเหมือนเชือกที่ฟั่นกันเป็นเกลียวเดียว
กลมกลืนกันไปเลย ไม่มีแยกกันเหมือนแต่ก่อน "

(๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๓ กิเลสเป็นภัย)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

WWW.Luangta.com

" วิธีการพิสูจน์หาความจริงภายในตัวเรา
จงพากันพิสูจน์จะทราบความจริงไปโดยลำดับ
ธรรมพระพุทธเจ้าไม่เคยโกหกผู้ใด
นอกจากกิเลสจอมโกหก มันจึงโกหกไม่หยุดไม่ถอย
จงเห็นโทษของมันด้วยการพิจารณาเห็นความจริง
เรากำลังปฏิบัติเพื่อสมาธิเพื่อปัญญาเพื่อวิมุตติหลุดพ้น
กิเลสมันโกหกอยู่ในร่องรอยอันเดียวกันนั่นแล ฉากเดียวกันนั่นแล
ว่าสมาธิจะไม่มี สมาธิจะไม่เกิดบ้าง ปัญญาไม่มี ปัญญาไม่เกิดบ้าง
มรรคผลนิพพานหมดสมัยไปนานแล้ว อย่าพากันทำให้ลำบากเปล่าบ้าง
หมดความสามารถอำนาจวาสนาไม่มีบ้างเป็นต้น กิเลสมันลบล้างอย่างนี้
โกหกอย่างนี้ จงพากันระวังอย่าให้เสียเปรียบมันอีก "

(๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๓ กิเลสเป็นภัย)

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

WWW.Luangta.com

“ ความจริงสัตว์เคยเกิด-ตายมากี่ภพกี่ชาติ
เกิดมาเพราะอำนาจของกิเลสตัณหาและรับความทุกข์ความทรมาน
หนักเบามากน้อยเพียงไร ก็ จิต นี้เป็นตัวสำคัญ
และเคยแบกเคยหามทุกข์หาประมาณไม่ได้มานานแล้ว
แต่กิเลสไม่ยอมให้รู้ให้เห็นสิ่งเหล่านี้ พอจะเห็นโทษแห่งความเป็นมาของตน
และพยายามถอดถอนตนออกด้วยอุบายต่าง ๆ
สุดท้ายก็มายอมจำนนต่อกิเลสอย่างสนิทใจ และเปิดเผยอย่างหน้าด้าน
ไม่อายความจริงก็มี ว่าตายแล้วสูญ เป็นเรื่องของใครที่พูดนี้
ออกมาจากอะไร ถึงมาพูดได้อย่างนี้
ถ้าไม่ออกมาจากกิเลสตัวปิดบังอย่างมืดมิดปิดทวารนั้นจะมาจากที่ไหนกัน ”

(๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๓ กิเลสเป็นภัย)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

" เพราะฉะนั้น การพิสูจน์เรื่องกิเลสประเภทต่าง ๆ
ที่พาให้สัตว์เกิด-ตาย ซึ่งรวมอยู่ในจิต ต้องพิสูจน์ที่จิตด้วยการปฏิบัติ
จะรู้ชัดเห็นชัดว่าที่เคยเกิดเคยตายมาตั้งกัปตั้งกัลปนั้น
ล้วนเป็นสาเหตุไปจากกิเลสอวิชชานี้ทั้งสิ้น
ดังที่ท่านสอนไว้ในธรรมนั้น เราฟังเพียงงู ๆ ปลา ๆ
จิตใจนั้นไม่อยากเชื่อหรือไม่เชื่อ เพราะกิเลสไม่ให้เชื่อ
กิเลสมันกุมอำนาจไว้หมด
สิ่งที่เคยเป็นมาอย่างไรที่ควรจะเห็นโทษของสิ่งเหล่านั้น
ก็จะเป็นเหตุให้ห่างเหินจากกิเลส จากอำนาจของกิเลสไป
กิเลสไม่ยินยอมต้องครอบเอาไว้หมด "

(๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๓ กิเลสเป็นภัย)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

WWW.Luangta.com

" สมาธิที่ท่านกล่าวไว้ในตำรับตำรานั้น คือชื่อของสมาธิ
สมาธิที่แท้จริงนั้นจะเกิดขึ้นภายในจิตดวงกำลังฟุ้งซ่านวุ่นวาย
อยู่ด้วยอำนาจของกิเลสทั้งหลายเวลานี้นี่แล เพราะอำนาจแห่งความเพียร
มีสติเป็นเครื่องยืนยันรับรองที่จะยังความสงบทุกขั้น ให้เกิดขึ้นได้
เพราะเป็นธรรมเครื่องยืนยันรับรองมาแต่ไหนแต่ไรอยู่แล้ว
ไม่มีคำว่า ล้าหลังกิเลส ล้าสมัยต่อกิเลส
ถ้านำมาใช้ให้เต็มเม็ดเต็มหน่วยสมกับเป็นนักปฏิบัติ
เพื่อกำจัดกิเลสอย่างแท้จริง
นอกจากอยู่เฉย ๆ อย่างไม่มีสาระภายในตัวเท่านั้น
สติปัญญาก็ไม่เกิดและไม่เป็นประโยชน์อะไรสำหรับรายเช่นนั้น "

(๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๓ กิเลสเป็นภัย)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

" ใครจะหยาบละเอียดแค่ไหน นิสัยวาสนามีมากมีน้อยเพียงไร
จงยกตนให้เหนือกิเลสประเภทต่าง ๆ ด้วยความเพียร
จะจัดว่าเป็นผู้มีวาสนาบารมีเต็มหัวใจด้วยกัน
หากไม่มีความเพียรเป็นเครื่องแก้
อย่างไรก็นอนกอดวาสนาที่เต็มไปด้วยกิเลสตัวหยิ่ง ๆ อยู่นั่นแล
บางก็ฟาดมันลงไปให้แหลกละเอียด
หนาก็ฟาดมันลงไปให้แหลกเหมือนกันหมด
จะสมนามว่าเป็นนักรบนักปฏิบัติเพื่อกำจัดสิ่งที่เป็นข้าศึกออกจากใจโดยแท้ "

(๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๓ กิเลสเป็นภัย)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

WWW.Luangta.com

" ความเผลอ คืออะไร ถ้าไม่ใช่เรื่องของกิเลสจะเป็นอะไรไป
กิเลสพาให้เผลอธรรมไม่ได้พาให้เผลอ กิเลสพาให้เราโง่เพราะกิเลสมันฉลาด
มันทำสัตว์ให้โง่เต็มเปาจึงหาความฉลาดไม่ได้
เมื่อความฉลาดไม่มี จะว่าเราได้ธรรมที่ตรงไหน
คิดในแง่ฉลาดก็คิดไม่ได้ มีแต่ความโง่ปิดกั้นไว้เสีย
เพราะอุบายความฉลาดแหลมคมของกิเลส มันเหนือเราอยู่ทุกระยะ ๆ อย่างนี้ "

" ให้ทราบเสียว่ากิเลสกับธรรม เป็นคู่แข่งกันอยู่ภายในใจของเราทุกระยะ
ถ้าไม่คิดไม่แยกแยะจะไม่ทราบได้
ว่ามีกิเลสประเภทใดบ้างซึ่งเป็นข้าศึกต่อใจเราอยู่เรื่อยมา "

(๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๓ กิเลสเป็นภัย)

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

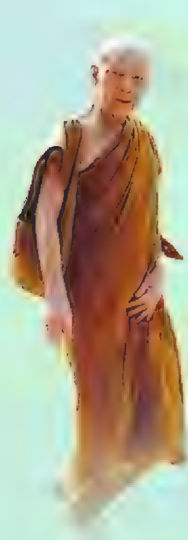
" เพราะฉะนั้นเพศของนักบวช จึงมีแต่การฆ่ากิเลสโดยถ่ายเดียว
ไม่มีคำว่าสั่งสมกิเลส จะเป็นกิเลสประเภทใด
ต้องชำระสะสางออกให้หมด
ด้วยความพากเพียรเต็มสติกำลังความสามารถ
จึงถูกต้องตามเพศ ตามหน้าที่
และเจตนาของการบวชเข้ามาในพระพุทธศาสนา
อันเป็นสถาบันแก้กิเลสโดยถ่ายเดียว
และถูกต้องตามนโยบายแห่งธรรมที่สอนไว้แล้ว
ทั้งถูกตามพระประสงค์ของพระพุทธเจ้าที่ทรงสั่งสอนสัตว์โลก
เพื่อแก้กิเลสตัณหาทุกประเภท "

(๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๓ กิเลสเป็นภัย)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน.

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

WWW.Luangta.com

" ผู้ปฏิบัติซึ่งเป็นนักบวชมุ่งต่ออรรถต่อธรรมด้วยการแก้กิเลสอยู่แล้ว
จึงไม่ควรเห็นกิเลสประเภทต่าง ๆ ว่าเป็นของไม่สำคัญ พอที่จะนอนใจ
ไม่คิดอ่านเรื่องสติปัญญาที่จะนำมาแก้สิ่งเหล่านี้
ซึ่งเป็นภัยต่อตนมาแต่กาลไหน ๆ อยู่แล้ว "

" ผู้ปฏิบัติจึงควรสำเหนียกศึกษาใคร่ครวญจากโอวาทครูบาอาจารย์สั่งสอน
และสังเกตพิจารณาความเคลื่อนไหวของจิต
ที่เป็นมาเพราะอำนาจของกิเลสผลักดันออกทุกระยะ ๆ
ผู้ปฏิบัติเพื่อจะแก้พิษภัยออกจากใจ ไม่ใช่มานอนอยู่เฉย ๆ
จึงเป็นผู้ควรคิดคำนึง "

(๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๓ กิเลสเป็นภัย)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

" อย่าสนใจอย่าเข้าใจว่าสิ่งใดดีในโลกธาตุนี้ นอกจากดวงธรรม

คือความพ้นทุกข์นี้เท่านั้นเป็นของวิเศษ

ให้ขะมักเขม้นเข่นฆ่าลงที่ตรงนี้

พระพุทธเจ้าประเสริฐที่ตรงนี้ประเสริฐด้วยความเพียร

แก้สิ่งที่หยาบโลนทั้งหลายภายในจิตใจนี้ออกแล้ว

กลายเป็นผู้ประเสริฐขึ้นมา ประเสริฐด้วยงานดังที่กล่าวมา

จงยึดเป็นหลักจิตหลักใจ ยึดเป็นหลักเป็นหลักตายกับที่ตรงนี้

จะเห็นแดนแห่งความพ้นทุกข์ขึ้นมาในวันหนึ่งโดยไม่ต้องสงสัย "

(๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๓ อย่าประมาทนอนใจ)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

" อย่าหลงใหลไปตามเรื่องโลกสมมุตินิยม
พระพุทธเจ้าไม่พาหลง ทรงสอนให้รู้ทุกแง่ทุกมุม
บรรดากลมายาร้อยสันพันคมของกิเลสตัณหาภายในหัวใจเรา
เอาให้รู้กลมายาของกิเลสในจิตใจ จึงชื่อว่าเป็นผู้ฉลาด
ฉลาดใดก็ตามถ้าไม่ฉลาดในกลมายาของกิเลสที่มีอยู่ภายในจิตนี้
ไม่เรียกว่าฉลาด ถ้าฉลาดตรงนี้แล้วอยู่ไหนก็ฉลาด
ไม่มีใครมีอะไรมาเสกสรรก็พอตัว ใครชมเชยสรรเสริญติฉินนินทาก็พอตัว
ไม่เอื้อมไม่จับ ไม่ลูบไม่คลำ ไม่คว้าโน้นคว้านี้
เพราะพอตัวแล้วด้วยความฉลาดแหลมคมพอตัวแล้ว
ด้วยความสมบูรณ์พูนผลในมรรคในผลมีเต็มอยู่ภายในใจนี้แล้ว
ด้วยการประพฤติปฏิบัติอย่างเอาจริงเอาจังตามทางศาสดา "

(๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๓ อย่าประมาทนอนใจ)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน.

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

WWW.Luangta.com

" นี่พูดเรื่องงานอันจำเป็นของสมณะเรา
คือ เดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนาหาความสงบทางจิตใจ
หาความสว่างกระจ่างแจ้งด้วยสติปัญญาภายในจิตใจ
ประจำเพศของผู้เห็นภัยในวัฏสงสาร
ไม่ลดละปล่อยวาง จนผลงานสำเร็จเต็มหัวใจแล้ว
การทำประโยชน์ให้โลกนั้นจะไม่มีผู้ใดที่ทำได้มาก
ยิ่งกว่าผู้รู้แจ้งเห็นจริงเป็นผู้ทำผู้สงเคราะห์ เพราะไม่ใช่ทางไหลมาแห่งความเสียหาย
นอกจากเป็นที่ไหลมาแห่งประโยชน์มหาศาลโดยถ่ายเดียว "

" ฉะนั้น จึงขอให้ทำใจของตนให้ดีเถอะ ทำจิตใจของตนให้มีหลักมีแหล่ง
หรือถึงขั้นเต็มภูมิแล้ว การทำประโยชน์ให้โลกจะเป็นประโยชน์มหาศาล
โดยไม่เสี่ยงต่อความเสียหายใด ๆ ที่จะตามมาสู่ตนและผู้อื่น "

(๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๓ อย่าประมาทนอนใจ)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

“ นี่พูดเรื่องงานอันจำเป็นของสมณะเรา
คือ เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา หาความสงบทางจิตใจ
หาความสว่างกระจ่างแจ้งด้วย สติปัญญา ภายในจิตใจ
ประจำเพศของผู้เห็นภัยในวัฏสงสาร
ไม่ลดละปล่อยวาง จนผลงานสำเร็จเต็มหัวใจแล้ว
การทำประโยชน์ให้โลกนั้นจะไม่มีผู้ใดที่ทำได้มาก
ยิ่งกว่าผู้รู้แจ้งเห็นจริงเป็นผู้ทำผู้สงเคราะห์
เพราะไม่ใช่ทางไหลมาแห่งความเสียหาย
นอกจากเป็นที่ไหลมาแห่งประโยชน์มหาศาลโดยถ่ายเดียว ”

(๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๓ อย่าประมาทนอนใจ)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

" ผู้ที่รู้ว่าทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ทำงานเสร็จสิ้นลงไปแล้วคืออะไร
นั่นไม่ใช่สัจธรรมแต่เป็นวิมุตติธรรม ธรรมนอกสมมุติ "

" ขอให้ทุก ๆ ท่าน ตั้งอกตั้งใจฟาดฟันหั่นแหลกลงไปอย่าเสียดายชีวิต
อย่างไรก็ต้องตาย ก่อนตายให้ได้ฟาดฟันหั่นแหลกกิเลสให้ได้ชัยชนะเสียก่อน
ร่างมันจะไปเมื่อไร พญามัจจุราชอันเป็นเสนาใหญ่จะมาเอาร่างกายนี้ไป
ให้มันได้แต่กากเมืองไป ตัวจริงสมบัติอันล้นค่าถอนตัวออกมาแล้ว
ได้แต่กากเมืองไปเท่านั้น ความพิไรรำพันอาลัยเสียดายไม่มี
เพราะรู้แจ้งเห็นจริงเต็มภูมิจิตภูมิธรรมแล้วตั้งแต่ยังไม่ตาย
นั่น นักปฏิบัติเราจึงน่าชมเชยว่าเป็นคนฉลาด ศาสดาเป็นครูสอนในวิชานักรบ
อยู่จบพรหมจรรย์อย่างสง่างามเป็น สังฆโสภณา "

(๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๓ อย่าประมาทนอนใจ)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

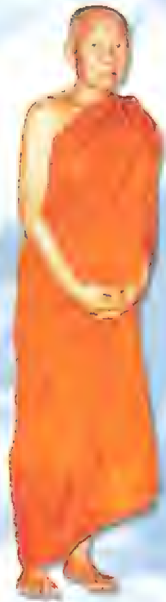
วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

" น้ำตกลงบนใบบัวย่อมกลิ้งตกไป โดยที่ว่าใบบัวก็ไม่ได้สลัด
น้ำก็ไม่ได้ตั้งใจจะซึมในใบบัว หากเป็นธรรมชาติที่กระทบกันแล้วตกไป ๆ
นี่อารมณ์แห่งสมมุติทั้งหลายก็เป็นอย่างนั้น
หลักธรรมชาติของจิตซึ่งเป็นเหมือนใบบัวก็เป็นเช่นนั้นเอง
เพราะฉะนั้นการเจ็บไข้ได้ป่วยเป็นความทุกข์ขนาดไหน ถึงล้มถึงตายก็ตาม
จะไม่มีแง่ใดส่วนใดเลยที่จะเข้าไปกระทบกระเทือนในบัว
คือจิตที่บริสุทธิ์ของท่านให้มีความด่างพร้อยไป
ดังที่โลกสงสัยกันหรือสำคัญกัน ไม่มี
เพราะนั้นเป็นอฐานะ เป็นอะไรอีกไม่ได้แล้ว
จะให้เป็นแบบสมมุติทั้งหลายเป็นไปไม่ได้แล้ว เพราะไม่ใช่สมมุติ "

(ความเพียรเพื่อความหลุดพ้น 22 เม.ย. 2531)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

“ การพิจารณาต้องขัดต้องขืนกันฟัดเหวี่ยงกันระหว่างกิเลสกับธรรม
เพราะทั้งสองนี้เป็นข้าศึกกันมาแต่กาลไหน ๆ
อยู่ในใจดวงเดียวกันมันก็เป็นข้าศึกกันอยู่อย่างนั้น
ส่วนมากมีแต่กิเลสเป็นฝ่ายได้เปรียบอยู่เสมอโดยเราไม่รู้สึกตัว
ถ้ารู้สึกตัวอยู่บ้างว่า เออ..วันนี้เราแพ้กิเลสประเภทนั้น ๆ
ก็จะพอมีอุบายวิธีหรือมีแก่ใจฟิตสติปัญญา ศรัทธา
ความเพียรขึ้นให้กล้าแข็ง และต่อสู้กันจนได้ชัยชนะ
ย่อมสมนามว่า นักรบ ”

(๒๗ มิถุนายน ๒๕๒๒ ยึดแบบฉบับของผู้เห็นภัย)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

“ พระพุทธเจ้าท่านยกอุปมาเรื่องนายสารถีฝึกหัดม้า ม้ามีถึงสี่ประเภท
ประเภทที่หนึ่ง เยี่ยม เกือบจะพูดได้ว่าเป็นประเภทอาชาไนย
ฝึกได้ง่าย ใช้ได้ประโยชน์ มากมาย รวดเร็วทันใจ
ประเภทที่สอง ลดกันลงมา ประเภทที่สาม ฝึกยากพอประมาณ
แต่ไม่ได้หนักหนานัก พอฝึกได้ทำประโยชน์ได้
ประเภทที่สี่ ไม่ได้เรื่องเลย ต้องฆ่า นายสารถีว่าเพราะไม่เกิดประโยชน์ ”

“ กิเลสมันไม่กลัวอะไรนอกเหนือไปจาก ธรรม
เพราะฉะนั้น จึงต้องอาศัยธรรม คือ สติ เป็นสำคัญ
ปัญญาเป็นเครื่องไตร่ตรองทดสอบพิจารณา เบิกทางเดินไป
เพื่อความสงบเย็นใจแก่ตนเอง ”

(๑๘ พฤษภาคม ๒๕๒๒ คนจริงย่อมถึงธรรมของจริง)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

WWW.Luangta.com

“ เดินจงกรมก็ให้มี สติ
อย่าไปสนใจกับเรื่องอื่นใดว่าจะมีคุณค่ามีราคา
อย่าไปเพลินกับความคิดความปรุงในเรื่องต่าง ๆ
เช่น เรื่องโลกเรื่องสงสารที่เคยเป็นมาแล้ว
ในอดีตก็ดี ที่จะเป็นไปในอนาคตก็ดี
หรือมันเอาเรื่องอดีตมายุ่งอยู่ในวงปัจจุบันนี้ก็ดี
มีแต่เรื่องของกิเลสทั้งมวล ทั้ง ๆ ที่เราเดินจงกรมอยู่นั้นแหละ
นั่งสมาธิภาวนานั้นแหละ แต่กิเลสมันทำงานอยู่บนหัวใจเรา
ตัวสมุทัยได้แก่ความคิดความปรุงแต่ง เรื่องอดีตอนาคตวุ่นไปหมด
ถ้าคิดไปเพื่อความวุ่นเช่นนั้นไม่ใช่ทาง
เป็นเรื่องการส่งเสริมกิเลสหรือสั่งสมกิเลสขึ้นอีก ”

(๑๘ พฤษภาคม ๒๕๒๒ คนจริงย่อมถึงธรรมของจริง)

พระมหาบัว ญาณสมฺปนฺโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

" อย่าไปสงสัยว่ากิเลสจะหมดไปตามอัธยาศัย ประกอบความเพียรก็ตามอัธยาศัย
ตามอัธยาศัยนั้นเป็นอัธยาศัยกิเลส กิเลสลากไว้ดึงไว้ไม่ให้เดิน ไม่ให้นั่ง
ไม่ให้มีสติสตัง เผอเรออยู่ตลอดเวลา นั่นเรื่องของกิเลสเป็นอย่างนั้น
เรื่องของธรรมต้องเป็นผู้เข้มแข็ง อยู่ที่ไหนให้มีสติเสมอ
นี้พูดอยู่เสมอ เราเห็นคุณค่าของสติมากทีเดียว
สติ เป็นธรรมสำคัญมากในการที่จะให้งานไหนจักรตัวใดวิ่งหมุนติ้ว
ก็ต้องให้จักรตัวสตินี้ หมุนไปก่อน สติต้องเป็นผู้ควบคุมงาน
งานมีกี่มากน้อยที่จะทำ หนักเบาขนาดไหน มีคนงานกี่คน
ต้องมีคนคุมคนหนึ่งจนได้เป็นอย่างน้อย
นี่ต้องมีสติเป็นเครื่องควบคุมงานของตน อย่าท้อถอยอ่อนแอ "

(๑๘ พฤษภาคม ๒๔๒๒ คนจริงยอมถึงธรรมของจริง)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

WWW.Luangta.com

" เทศน์ด้วยเจตนาเพื่อความเป็นคติ
และเป็นสิริมงคลแก่ท่านผู้ฟังทั้งหลายเป็นอย่างยิ่ง
เพื่อให้มีความจริงจังต่อความพากเพียรของตน
ซึ่งเป็นงานแท้ของพระ จงเอาให้จริงจัง ขอให้งานนี้สำเร็จเถิด
ไม่มีใครมาเสกสรรปั้นยอว่าวิเศษวิโสก็รู้อยู่กับตัวเอง
อิ่มพออยู่กับตัวเองสมกับการปฏิบัติเพื่อถึงเมืองพอ
ไม่หวังพึ่งอะไร ดังที่เคยเป็นมา
นอกจากความบริสุทธิ์อันเป็นความสมบูรณ์พอตัวแล้วเท่านั้น "

(๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๓ กิเลสเป็นภัย)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

" ความเพียร คือ ความมี สติ เป็นสำคัญ
คำว่า สติ นี้ปล่อยวางไม่ได้
ไม่ว่าจะเป็นงานประเภทใด ภายนอกภายใน
สติเป็นสิ่งสำคัญมาก
ยิ่งเกี่ยวกับจิตภาวนาด้วยแล้ว
ไม่ว่าจะเป็นสมถะ ไม่ว่าจะเป็นวิปัสสนา
สติเป็นธรรมสำคัญมาก เราเห็นคุณค่าของสติเต็มหัวใจ
จึงได้นำมาอธิบายให้หมู่เพื่อนฟังอย่างไม่สะทกสะท้าน
เพราะได้เคยปฏิบัติมาแล้ว
ขาดสติล้มลุกคลุกคลานก็เคยเป็นมาแล้ว
ตั้งสติอยู่ตลอดเวลาจนกระทั่งไม่มีเวลาเผลอ
และไม่ได้คิดว่าตนได้ตั้งสติ
แต่กลายเป็นสติอยู่ตลอดเวลา
นับแต่ขณะที่ตื่นนอนจนถึงเวลาหลับ
จนไม่อาจจะจับได้ว่าตั้งแต่ขณะตื่นนอนขึ้นมา
จนถึงบัดนี้ที่ยังไม่หลับ เราได้เผลอตรงไหนบ้างไม่มีเลย
อย่างนี้ก็ได้เป็นมาแล้ว "

(๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๓ อย่าประมาทนอนใจ)

พระมหาบัว ญาณสมฺปนฺโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

“ เรา เกิด แก่ เจ็บ ตาย
ในโลกมานี้หนักขนาดไหน
การเกิดแก่เจ็บตายไม่ใช่เป็นเรื่องเล็กน้อย
เป็นเรื่องทุกข์ทั้งนั้น
ไม่ปรากฏว่าเป็นความสุขเลย
เวลาประกอบความพากเพียรเท่านี้
ทำไมจะเห็นว่าเป็นความทุกข์เป็นความลำบาก
เราจะหาแดนพ้นทุกข์ได้ที่ตรงไหน
จุดใดเป็นจุดที่เราจะเกิดความอบอุ่นมั่นใจ
ถ้าไม่เกิดขึ้นจากความเพียร ความพยายาม
หนักก็เอาเบาก็สู้ เป็นก็สู้ตายก็สู้ไม่ถอยหลัง
ตายเอาดาบหน้านี้เท่านั้น
ทำแบบนี้แลคือลูกศิษย์ตถาคต ให้ถือกิจนี้เป็นสำคัญ
นี่แหละแดนแห่งความพ้นทุกข์อยู่ที่ตรงนี้ ”

(๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๓ อย่าประมาทนอนใจ)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

" **เสนาสนะ** ที่อยู่ที่อาศัย เช่น กระต๊อบ กุฏี เป็นต้น
นี้ก็เป็นปัจจัยสิ่งอาศัยเพื่อ บังลมกันแดดกันฝนแต่ละอย่างเท่านั้น
ไม่ถือเป็นสำคัญยิ่งกว่าธรรมแดนหลุดพ้น "

" **คิลานเภสัช** ยาแก้โรคแก้ภัย ก็เพียงเป็นปัจจัยเครื่องกำจัดปัดเป่าโรคภัยไข้เจ็บ
ซึ่งเกิดมีขึ้นในร่างกาย เพื่อบรรเทาหรือแก้ไขกันไปตามสมควรแก่เหตุ
ที่พอเป็นไปได้เท่านั้น ไม่ถึงกับต้องเป็นกังวลในหยูกยาจนเกินไป
เพราะความกลัวตายมีมากกว่าความหวังพ้นทุกข์ "

" ไม่ถือปัจจัยทั้งสี่นี้เป็นของวิเศษวิโสจนลืมธรรม
เราเป็นนักปฏิบัติเหตุใดจึงมาถือสิ่งเหล่านี้
ว่าเป็นของจำเป็นและวิเศษวิโสไปเสียหมด
ยิ่งกว่าแดนแห่งความพ้นทุกข์ที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้ "

(๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๓ อย่าประมาทนอนใจ)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

“ การกำหนดที่จะให้จิตมีความสงบก็ต้องใช้การบังคับบัญชาด้วย **สติ**
ไม่มีสติ งานใดก็ตามจะเป็นงานที่ราบรื่นดีงามได้ผลเป็นที่พึงพอใจไปไม่ได้
สติจึงเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับกำกับงานทั้งหลาย
ทั้งภายในภายนอกจะละเว้นเสียมิได้ ”

“ บรรดาพระสาวกทั้งหลายที่ท่านบรรลุถึงแดนแห่งความพ้นทุกข์
ล้วนแล้วแต่เป็นผู้ได้พิจารณาคลี่คลายภูเขาภูเรา
อันหนาแน่นไปด้วยสิ่งสกปรกโสมมทั้งหลาย
แต่ถูกเสกสรรว่าเป็นของสวยของงาม
แล้วยึดมั่นถือมั่นด้วยอำนาจของกิเลส และผ่านไปด้วยกันทั้งสิ้น ”

(๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๓ อย่าประมาทนอนใจ)

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน